

Προσεγγίζοντας τα ΑμεΑ

Διανύουμε τον 21^ο αιώνα και ακόμα παρατηρείται γύρω μας φόβος για το ξένο, το διαφορετικό. Για να μην είμαστε ωστόσο εντελώς απαισιόδοξοι, είναι γεγονός ότι καθώς περνούν τα χρόνια γίνονται συνεχώς σημαντικά βήματα προόδου για την εξάλειψη του φόβου της διαφορετικότητας και για μία καλύτερη αντιμετώπιση των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Με αφορμή λοιπόν τις Παγκόσμιες Ημέρες του Συνδρόμου Down στις 21 Μαρτίου και του Αυτισμού στις 2 Απριλίου θέλησα να ασχοληθώ με αυτό το πάντα επίκαιρο θέμα και να διαπιστώσουμε αν όντως υπάρχει ουσιαστική αλλαγή ή όχι;

Η ίδρυση όλο και περισσότερων κέντρων για άτομα με ειδικές ανάγκες και αντίστοιχων σχολείων και η στελέχωσή τους με ειδικά καταρτισμένο προσωπικό ικανό να οδηγήσει στην πρόοδο των ατόμων που έχουν αναπηρία, αποτελεί ενθαρρυντικό εγχείρημα της ένδειξης του ανθρώπινου προσώπου της κοινωνίας. Υπάρχει όμως πραγματική αποδοχή των ατόμων με ειδικές ανάγκες και της κατάστασής τους;

Σαφέστατα υπάρχει μία βελτίωση στις μέρες μας ως προς την αντιμετώπιση των ΑμεΑ σε σχέση με προηγούμενες δεκαετίες, ωστόσο η αποδοχή των ατόμων αυτών και η ομαλή ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία δεν είναι κάτι που πραγματικά συμβαίνει. Από την παιδική κιόλας ηλικία το παιδί με προβλήματα αναπηρίας στιγματίζεται και περιθωριοποιείται. Το ίδιο συμβαίνει και με την οικογένειά του, που πολλές φορές είναι δακτυλοδεικτούμενη και φέρει τον οίκτο και τη λύπη του περιγύρου. Όταν μάλιστα έρθει το πλήρωμα του χρόνου για να πάει σχολείο το παιδί, και εκείνο δεν πληρεί τα κριτήρια για την ένταξη του σε ειδικό σχολείο και καλείται να πάει σε ένα σχολείο τυπικής εκπαίδευσης, αρχίζει ένας πανικός. Μπορεί στα λόγια όλοι να φαίνονται ανθρωπιστές και να πολεμούν τις διακρίσεις, αλλά στην πράξη η πλειονότητα των εκπαιδευτικών δε θα ήθελε στην τάξη ένα παιδί που να έχει κάποιου είδους πρόβλημα. Δεν αποτελεί έκπληξη ότι γίνεται αντικείμενο χλευασμού και κακόβουλων σχολίων όχι μόνο από ομηλικούς του αλλά και άλλους μορφωμένους ανθρώπους, ενώ είναι ευάλωτο στο να αποτελέσει και θύμα οποιασδήποτε μορφής βίας.

Προχωρώντας αρκετά χρόνια πιο πέρα η πραγματικότητα για αυτά τα άτομα δεν έχει αλλάξει. Βγαίνοντας από το χώρο του σχολείου έχουν λιγιστές πιθανότητες να βρουν δουλειά και να καταφέρουν να θρέψουν μόνοι τους τον εαυτό τους. Θεωρούνται μιάσμα, περιθωριοποιούνται και στιγματίζονται. Προκαλούν τον οίκτο πολλών ανθρώπων ενώ πολύ εύκολα μπορούν να γίνουν αντικείμενα εκμετάλλευσης και να παραπλανηθούν . Τέλος αρκετοί δεν τους πλησιάζουν λόγω του φόβου που νιώθουν, ενώ λόγω άγνοιας κάποιοι μπορεί να σκέφτονται ότι θα κολλήσουν και αυτοί την «αρρώστια» του ατόμου.

Που οφείλεται ωστόσο αυτή η αντιμετώπιση των ΑμεΑ;

Κατά ένα μεγάλο ποσοστό, η αρνητική στάση απέναντι στα άτομα με αναπηρία που κατέχουν μεγάλα τμήματα του πληθυσμού, οφείλεται σε μια γενική έλλειψη γνώσης, ενημέρωσης και κατανόησης σχετικά με τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία. Μάλιστα έρευνες έχουν δείξει ότι οι άνδρες εμφανίζουν πιο αρνητική στάση από τις γυναίκες, με έμφαση στις νεότερες ηλικιακές ομάδες.

Ο φόβος που νιώθουν οι άνθρωποι και τα στερεότυπα που υιοθετούν, θα μπορούσαν να αμβλυνθούν μέσω: της εκπαίδευσης του γενικού πληθυσμού για την αναπηρία, της αλληλεπίδρασης του γενικού πληθυσμού με ανθρώπους με αναπηρία και της διαμόρφωσης θετικών στάσεων από μικρή ηλικία.

Σε μία κοινωνία που θέλει να καλείται ανθρωπιστική δεν νοείται να επικρατεί ο φόβος, η άγνοια, η αδιαφορία ακόμα και η κακομεταχείριση ατόμων διαφορετικών από το σύνολο. Τα άτομα με αναπηρία, πιστέψτε με, δε θα ήθελαν να είχαν γεννηθεί με κάποιο πρόβλημα, για αυτό και εμείς οι υπόλοιποι που είμαστε αρτιμελείς σε ψυχή και σώμα αξίζει να ενδιαφερθούμε για αυτούς και κυρίως να τους σεβόμαστε. Ευαισθητοποιηθείτε και αποδεχτείτε τη διαφορετικότητα.

Εξάρχου Ευαγγελία

Ψυχολόγος